

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, színház-utca 95. sz. a.,
I. em. hátul az udvarban,
hol a szerkesztő hétköznapi délelőtt
10—12 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt; félévre 3 frt 50 kr.
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sorért 4 kr. (1—10 sor
helye 40 kr.) Nagyobb és többszöri hirde-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérlegdíja 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

55. szám.

Brassó, Csütörtök, május 13-án.

II. évfolyam 1886.

A jutalom

Az igazságnak végre elég van téve. A román sajtó évek óta a legmerészebb agitációt fejtette fejtéi ki jelenleg is. A magyar szabadság védelme alatt úzik a legveszélyesebb játékokat. Ignorálnak törvényt, tisztességet. Nem tekintik nemzetiség-feleik nyugalmát, békéjét.

Béke helyett örökös nyugtalanságot, zavart idéznek elő. Meghurcolják, sárral dobálják a magyar államot. Kendőzetlenül kimondják, hogy ők a magyar államot sarkából akarják kiforgatni. Csakhogy más szavakkal.

Mikor eleget gyalázták az államot, mint ilyent, akkor nekidülnek a kormánynak, a főispánnak. Egy hajuk szála sem marad ép-ségben. A „Brassó” olvasói naponként meggyőződhetnek erről. Nem egyszer csodálat fog el azon vakmerőség felett, melylyel ezek az emberek birnak.

De Magyarországon szabad sajtó van s ennek védelme alatt még az állam ellen is szabad izgatni.

Eddig tehették ezt a román lapok szabadon. A szebeni sajtóbiróság nem zavarta meg őket ezen kellemes munkájokban. Hogy is torolták volna meg ők az államon és nemzeten ejtett gyaláztatot, mikor ők maguk is ugyan-ezen mederben uszáltak egész napjainkig.

A szebeni „Tribuna” kétszer állott már esküdtszék előtt. Kétszer tett kísérletet a törvény egyik szorgalmas, hű őre, a szebeni államügyész, hogy megtoroltassa a vétket. — De az esküdtszék kétszer szentesítette verdiktjével a törvény-sértést. Kétszer lettek már Slavici Juon s Popp Pacurar urak az izgatás és lázítás vádja alól felmentve. Harmadszor azonban cserben hagyta őket a szerencse.

A kormány belátta, hogy a szebeni esküdt urak megfélemlítettek hazafiúi kötelességeikről. Belátta, hogy a míg Szeben város polgárainak megadatik az a jog, hogy ítéljenek a bűnös felett, gyakorolják a polgári jogok egyik legszebbjét, addig bűnhődni fog az ártatlan s önelégülten kacagni a bűnös.

Áthelyezte tehát az esküdtszéket Kolozsvárra. Még élénk emlétkünkben van azon haj-sza, melyet ez alkalomból a nemzetiségi lapok üztek a kormány ellen.

Ők tudták miért. De tudtuk mi is. És érzi most a „Tribuna,” Elbizakodva szerencséjébe s a szebeni esküdt urak loyaltásába,

üzte tovább vad kifakadásait, lázító eljárását. Üzte merészebben, mint az előtt. Végre azonban kelepcebe került. A mit lehetett megtenni Szebenben, azt nem lehet Kolozsváron. Ha Szeben város esküdteinek tulnyomó része megfélemlített kötelességeiről akkor, midőn a haza érkeke hívta szolgálatra, nem úgy Kolozsvár esküdtei. — Ők mindenkor tudták, újabban is bebizonyították, mivel tartoznak a hazának.

Tisztázni az ártatlant, lemosni róla a szeny legkisebb foltját is, — de kérelhetetlenül sujtani a bűnöst, a ki mibe sem véve az állam s polgártársai nyugalmát s békéjét, lázítja, izgatja, bujtogatja a népet.

A bűnnek különféle neme van. De annál ocsmányabb, mint a haza elleni lázítás, már nincs. A rablógylkost nyomora, az éhség, csábithatja undok tetteire. A törvény megtorolja bűnét, de ha megtér, tettét megbánja, az Úr ítélőszéke előtt még bocsánat vár reá.

De vajjon megbocsáthatja-e isten bűnét a gyermeknek, ki a gyilkos tört édes anyja szívébe mártja abban a perczben, midőn ez őt szívére szorítja? — Soha! Pedig ezt teszik a román lapok. Ezt tette eddig a „Tribuna.” Ezért került harmadszor is a törvény elé.

És a törvény ítél. Bűnösnek mondotta ki a „Tribuna” szerkesztőjét Pop Pacurar uramat a lázításban. — Az igazságnak győznie kell. Polgárok ítéltek a polgártárs felett. Ez a legigazságosabb, de egyszersmind legsujtatóbb ítélet is.

Megelégedéssel fogadjuk a kolozsvári esküdtszék ítéletét. Megnyugtató reánk nézve. S ha van benne megszorító is, úgy csak az, hogy a főbűnös részben megmenekült. Mert csalódnék az, ki azt hinné, hogy az inkriminált cikk szerzője csakugyan az elítélt. Ő csak annak jelezte magát. Csak saját hátával fedezte másnak vétkét. S ez a más: Slavici Juon, a „Tribuna” direktora. Őt kellett volna erősebben sujtani s nem a kevésbé bűnöst. Ő a vezető. Ő a fej, a másik csak kéz.

Azonban folytassa csak Slavici ur, még kerülhet reá is a sor. A mi halad, nem marad.

Ez az ítélet intő példa lesz nemzetiségi lapjainknak. Szíveljék meg ezt a „Gazeta”, „Tageblatt” és „Kronstädter Zeitung.” A németnek találó közmondása „heute mir, morgen dir”, nagyon hamar juthat alkalmazásra ná-

luk is, ha tovább haladnak a megkezdett irányban. Egy észrevétlen perczben elragadhatja őket is a vak szenvedély — mely náluk nem oly ritka, — de akkor már késő lesz elmélkedni a költő szava felett: „Der Wahn ist kurz, — die Reu’ ist lang.”

Popp Pacurar bűnhődése legyen iskolájuk. Ez azt tanítja: hogy a hazát szeretni első kötelessége mindenkinek; hogy e haza, ép úgy, mint koronás feje szent és sérthetetlen; hogy a polgárság nyugalma és békéje biztosíthatja csak egy állam jólétét; hogy a haza s polgárai nyugalma ellen intézett minden támadás oly merénylet, melyet a törvény teljes szigorával kell — s fogunk is — megtorolni.

Ha megelégedéssel fogadjuk is az esküdtszék ítéletét, ez nem azt jelenti, hogy örvendünk is neki. Legkevesebb sem. Minket ellenségeink kára nem tölt el örömmel. De nem örvendünk épen azért, mert ebben az ítéletben egyszersmind azt olvassuk — s ez nagyon is megszorító — hogy a nemzetiségi sajtó munkásai nem tudnak, nem akarnak megfelelni szép hivatásuknak; hogy a sajtó e közegei nem a haza és nép javára és boldogítására, hanem épen ellenkezőre munkálkodnak. De olvassuk ez ítéletben azt is, hogy ezen urak erőnek erejével hajtják a vizet a sajtószabadság megszorításának malmára.

Pedig erre egyáltalában nem volna szükség. A „Tribuna” sajtóperének alkalmából van egy jó szavunk a nemzetiségi lapokhoz. Ne játszzanak a tüzzel. Hagyják abba ezt a lázító irányt. A szász és román népnek soha sem fog eszébe jutni, hogy panaszkodjék, elégtelen legyen. Nincs is oka reá. Csak e lapok szitják mesterségesen az elégtelenséget. Annak a szegény népnek jobb dolga van, semmint kedve s ideje volna politizálni. Hagyják el önök is. Van e lapoknak, azaz volna nemesebb hivatásuk is. Működjenek közre népek felvilágításához, hogy e haza az ő hazájuk is, hogy ezt szeretni kell; hogy mi testvéreik vagyunk, kikkel jóban-rosszban együtt érezniök kell. Működjenek közre népek kulturális és materialis fejlődéséhez. Ezzel hasznosabb és nemesebb munkát végeznének. És még az esküdtszéktől sem kellene félniök.

Mit gondolnak a nemzetiségi lapok, — nem volna-e ez jobb? — Kétségtelenül.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Szász Mihály válasza Magyar Béla bizalmas levelére.

Örvendtem Béla bölcs nézeteidnek,
Mert a tényállásnak híven megfelelnek;
Azt hittem, megvallo, hogy reám is orrolsz,
Azaz, hogy a tulzó szászok közé sorolsz.

Pedig a világért sem úgy áll a dolog,
Agyamnak kereke más vágásban forog;
Egy ultra komámmal nem rég találkoztam,
Hallgasd türelemmel, miket neki mondtam.

„Minden intézménynek örök tartósságot
Nem lehet kívánni, sem állandóságot;
Maga a csillagos ég sem változhatlan,
Mért tehát a néppárt oly meggondolatlan?

Ha meg nem történik a retormáció,
Katholikus volna ma is a náció;
S ha nem jó negyvennyolcz, és reá hatvanhét,
Folytatná maig is zárkózott életét.

A protestantizmust, hej, meg nem történté
Tenni, a római pápa is szeretné;
Mint te, az udvari kancelláriákat
Feltámasztani, s az ósdi diaetákat.

Szabadelvűség, azt hiszed roppant nagy,
Pedig egy megrögzött ósdi pecsovis vagy;
Visszavarázsolád a mult századokat,
S velök apáinkat, a czópfos szászokat.

Azok minket eddig, igaz fentartottak,
De ha már az idők oly nagyot változtak,
Változzunk meg mi is, mert a kik haladnak,
Extrawurstot bizony számunkra nem adnak.

Kiváltságainkra József császár és Bach
Idejében, mondjad: nem ütött be a krach?
Holott mindakettő német volt s pedig nagy,
Épen mint a hirhedt Schulverein és te vagy.

Némétte avatták fel a magyarokat,
Nem különböztették meg az oláhokat;
S a szászok e rendszert nagyon helyeselték,
Hogy ne tetszett volna nekik a németiség.

Szemeikben e tett, nem volt ám barbárság,
Nem is álmodták, hogy ne volna igazság;
S mert mostan helyébe a magyar nyelv lépett,
Vágnak hozzá garral, szörnyűlködő képet.

Ne tagadjuk koma, mi önző nép vagyunk,
Nekünk szent, csupán csak: privilegiumunk;
Magyar nyelvet büszkén visszaautasítjuk,
Schulvereint s a románt segítségül hívjuk.

Az ilyen eljárás, épen nem loyális,
Sőt ellenkezőleg, ultra radicalis;
Halátlanság, azon nemes nemzet iránt,
Ki velünk mindétig oly nagylelkűen bánt.

Magyar szivességből hétszáz évet éltünk,
Itt e bércek között, hol sok jót megértünk;
S ha soká virulni e földön akarunk,
Hívni a magyarral kell összefutnunk.

Ha ez idő alatt épen maradt nyelvünk;
Nem egyedül a mi különös érdemünk;
Főszerepet játszott: a tolerancia,
Mely a jövőben is — legjobb garancia!

Azt kiabáljátok stentor torokkal:
Egyenjogu legyen nyelvünk a magyarral!
Nos, ha megadatik nektek e kiváltság,
Mit szól hozzá rusznyák, szerb, tót és oláhság?

Ők is ezt kívánják s kész a Babel tornya,
Minden hivatalból lesz egy-egy tivornya;
Hat nyelven irt acta, leszen tutti quanti,
De hol lesz az ember, à la Mezzofanti?

Ilyen Wirthschaft, koma, lehet a Verszáljban,
De nem lehet soha, az egész országban;
Ezt úgy hiszem, könnyű neked is belátni,
Nem fogod hát érte szájadat kitátni.

Másik kívánságtok ép oly érthetetlen:
Kivánságunk legyen szent és sérthetetlen!
Erre nézve, koma, menj el csak Verszáljba,
S mond: illeszszék ők be az új alkotmányba.

De hála az égnek, vannak józanabbak
Köztük, mint Brennerberg s Vächter, kik meghaltak,
Továbbá Bauszern s társai, kik élnek,
Ezek a magyartól egy cseppet sem félnek.

Vagyon is ám nekik köztük elég hívők,
Mert helyén van eszök s melegen ver szivök
A Magyar államért, mely mindnyájunk anyja,
Bölcsök s majd szurk is, bátrak a kánja.

Főispáni jubilaum.

Háromszékmegye közönsége ma kedves családi ünnepet ül. Hatolykai Potsa József, Háromszékmegye főispánja, ma tölti be születése ötvenedik évét. Ezt barátai, tisztelői, egész megyéje családi ünnepé tette. Jeleit akarja adni tiszteletének, szeretetének és őszinte ragaszkodásának a megye feje iránt.

Potsa József egy félszázadot hagyott immár maga után, a melyről bátran mondhatja, hogy ezen idő alatt királyért, hazáért és emberiségért annyit tett, a mennyit csak tehetett.

Az ünnepély nélkülöz minden politikai jelleget. A kik a politikában ellenfelei, e napon mind őszintén járulnak eléje, lerovandó a tisztelet és szeretet adóját.

Sajátságos véletlene a természetnek, hogy ötven éves születés napjával csaknem egy időbe esik hivataloskodásának negyedszázada és főispánságának tizedik évfordulója.

Ha nem csal emlékezetünk, e hó 6-án volt huszonöt éve, hogy Potsa József királybírói hivatalba lépett. S most tíz éve, hogy a királyi kegy azond iszes főispáni székbe ültette, melyet azóta nagy ügybuzgósággal királya teljes megelégedésére betöltött.

Azon fény, melylyel megyéje e napot megüli; azon lelkesedés, melylyel a megye lakossága politikai pártállásra való tekintet nélkül e napot ünneppé, gyönyörű családi ünneppé tette, jele annak, hogy lefele birja ama népszerűséget s szeretetet, mely felfelé a bizalomban nyeri társát.

Potsa József büszkén tekinthet vissza negyedszázados életpályájára. Azon méltó büszkeséggel, melyet a hazafi érez, ki hivatását pontosan, lelkiismeretesen, hazája javára, embertársai megelégedésére töltötte be.

A szeretet és tisztelet, az az őszinte ragaszkodás, melylyel barátai s tisztelői e napon eléje járulnak; az érdem e fényes elismerése, legyen buzdítás a jövőre is. — Legyen további működésének célja is felebarátai szeretete és bizalma, hogy ha majdan nem születése, hanem a közpályán sikeresen töltött félszázados évfordulót fogja isten kegyelméből megérni: e szeretet még fokozottabb alakban nyilvánuljon.

Adja isten, hogy úgy legyen. Részünkről csak egy óhajt kapcsolunk a jubilaumhoz: az isten Háromszékmegye érdemű főispánját, Hatolykai Potsa József ő méltóságát sokaig éltesse!

A román irredentizmus.

H. J-től.

(Folytatás.)

Mihály vajda tagadhatlanul történelmi érdekű egyéniség volt. Ha finomabb neveléssel bír vala — mi az oláhok közt nagy ritkaság volt — és nem keresztezik pályáját, Báthory Zsigmond, Basta és Movila Jeremiás és ha — mi a földolog — a körülmények jobban kedveznek neki, akkor hihetőleg a dunai fejedelemségek más alakot nyertek volna.

Mihály halála után Basta tanácsára Serban Baszarába egyhangulag választott meg.

I. Mátyás Baszarába (1633—54) arról nevezetes, hogy az első nyomdát ő állította fel, törvénykönyvet szerkesztetett, iskolákat alapított és az egyházi könyveket oláh nyelvre fordította, mi által a sláv nyelvet részben kiszorította az egyházból.

Radul Mihály, másképp Mihnea (1658—59), mint alacsony származású, török kegy által jutott a fejedelmi székre, de már az első perczen forralta a tervet a portától való megszabadulásra.

Midőn azonban egy nagy török hadsereg Erdélybe, Rákóczy György ellen indult és az oláh csapatok nem mutattak kedvet a törökök ellen harcolni*, Mihnea a törökökhöz csatlakozva, Rákóczy elűzésénél és Barsay Ákos trónra emelésénél közreműködött. 1659. augusztus havában, a midőn Rákóczy ismét felülkerekedett, Mihnea nyíltan elpártolt a portától. Eleintén kedvezett neki a szerencse. De csakhamar érkeztek Jassyból és Déváról hírek az oláh-erdélyi csapatok vereségéről. Mihnea bátorsága esőknéven, seregével Tergovistóba vonult, onnan titokban Erdélybe menekült; hol 1660. június 8-án nyomorban meghalt.

I. Serban Kantakuzenos (1679—88) Bukarestben román kollégiumot alapított, a bibliát oláhra fordította és a nép jólétét kereskedelmi szerződések és az adó leszállítása által emelte.

Constantin Brankovanu (1688—1714) 34 éves, művelt, tevékeny és dús gazdag fiatal ember az ország rendei által — a porta beleegyezésével — ön megválasztva. Már kezdetben sokat szenvedett a török-osztrák és orosz-lengyel háborúk miatt. A porta által egyre zaklatva és fenyegetve, évenként nagy összegeket hozott biztonságba Bécsben, Velenczén és Brassón és összeállításokat keresett Nagy Péterrel és az osztrák udvarral; a pultavai csata után pedig formászerű szerződést kötött az oroszokkal a török ellen.

A törökök mindezekről tudomást vettek. A várt orosz diadal elmaradt; ezek a három napi sztanilesti csatában megverettek. 1711. július 12-én a török-orosz béke megkötött. Brankován helyzete mind

veszélyesebb lett. 1714. márczius 23-án, midőn már teljes biztonságban érezte magát, Bukarestben elfogtatván, Konstantinápolyba vitetett és a hét toronyban zárva tartatott. Augusztus 26-án a szultán jelenlétében, négy fiával és Vacarescu kincstárnokával lefejeztetett. A tengerbe dobott hullák szárazozó keresztények által kihalásztatván, Chalkisban eltemették. Ezzel Oláhország függetlenségének utolsó szikrája is kialudt.

A kapidzsi-basi Contakuzeno Istvánt nevezte most ki fejedelemmé, a kit szintén alig két év múlva, elődjéhez hasonló szomorú sors ért.

A nemzeti fejedelmek ezertül egészen megszűntek. A porta saját teremtéseit nevezte ki, többnyire fanarbéli görögöket. Konstantinápolyban a fejedelmi trón a többet igerőnek odaadott. Ezen végzet és időszak 1716-ban kezdődött Maurokordátos Miklóssal, mialatt az ország a nyomasztó adó miatt elszegényedett, a nép elpusztult a sereg feloszlott, az iskolák bezárattak és a nép minden rétegeit byzanci romlottság hatotta át. Ezen zsarnok rendszer 9 esztendeig tartott és ez időben kezdette meg az orosz keleti programjának megvalósítását; minél a megvesztegetések az oláh előkelő körökben szemérmetlenül üzentek, a mely erkölcstelenség még mai napság is a románság egyik jellemvonását képezi.

A muszka rubel ott kezdette világhírű vándorlását!

(Folytatása következik.)

Küküllőmegye rovata.

Segesvár, 1886. május 11.

Már mult levellem végén említettem volt, hogy fillérestélyt rendező bizottságunk, azon lelkes honleányok és hazafiak, kiknek társadalmi életünk feléledését, egészségesebb lüktetését köszönjük, egy szegény színész — Pásztori — javára műkedvelői előadást rendezett.

Az előadás, mint már említém, igen jól sikerült. Multkor csak idő hiánya miatt nem szólhattam róla bővebben. Megteszem tehát most.

Szinre került „Tündérlak Magyarhonban.” — Szereplők: Gróf Várhavi tábornok Pásztori Lajos és Ferenc fia, Kovács Lajos és Kovács Miklós, Laura és Etel, gyámleányai: Létya Gáborné ő nagysága és Liszkay Antonia kisasszony, Gyuri közhuszárt Bereczki Boldizsár, Marcsa, utitársa; Havadtői Józsefné ő nagysága, öregbíró Kovács Sándor, Ibbrencs Kántor Righetti Károly, kisbíró Jenezi Viktor, esküdt Sánta András ur (ez utolsó szó mindenik férfi szereplő nevéhez hozzá jár.) A rendezés tekintve, hogy a színpad kicsiny, mintaszerű s a várakozásnak tökéletesen megfelelő volt. Tudva azt hogy a darab betanulására a műkedvelőknek még talán egy heti idejük sem volt, nem mertük remélni, hogy az előadás oly jól sikerüljön, mint a hogy sikerült.

A szereplők mindegyikén látszott, hogy szerepét nemcsak helyesen fogta fel; hanem át is érezte. Létya Gáborné ő nagysága és Liszkay Antonia kisasszony naivságok, midőn kedveseiket próbra akarják tenni, féltékenységek midőn a próba nem számítások szerint üt ki, igen természetesen volt. Azt a jelenetet, midőn kedveseikkel perlekednek, oly élethíven adták, hogy csakugyan kérdezni lehetett volna, hogy hol tanulták.

Havadtői Józsefné ő nagysága és Bereczki Boldizsár ur mig dalaikkal elbájoltak, addig játékokkal figyelmünket mindvégig lekötötték. Különösen meglepően adták a részegét. Komolyan kezdtük hinni, hogy az a kevés bor, mit a színpadon megittak megártott nekik. Kovács Lajos és Kovács Miklós urakon látszott, hogy szerepeiket tanulmányozták s mozdulataikra és játékokra nagy gondot fordítottak. Kitűnő alakítás volt a Kovács Sándor és Sánta András uraké is. Ugy szintén Righetti Károly ur is. Játékából ítélve szeretettel viseltetett szerepe iránt s Hebbrencs Kántor uramat a várakozásnak tökéletesen megfelelően helyettesítette. Nagy gondot fordított az alakításra a kis bíró Jenei Viktor ur. Megjelenése elég volt arra, hogy az egész közönséget kitörő hahotára indítsa. Szerepe kicsi volt; de halás. Kovács Sándorné ő nagysága és Létya Gyula ur szintén megmutatták, hogy kis szerepben is meglehet nyerni a közönség megelégedését. Szóval az előadás várakozásunkat teljesen felülmulat s épen azért nem is késtünk megelégedésünknek a szereplőkkel szemben nyílt jelenetekben s az előadás végeztével is kifejezést adni.

Az estély Pásztori urnak a költségek levonása után 30 frtot jövedelmezett.

Az előadást táncz követte s tartott éjfél után 4 óráig.

Helyi és vidéki hírek.

Személyi hir. A n. szebeni tankerület érdemekben dús főigazgatója, Elischer József kir. tanácsos ur tegnap este óta városunkban időzik. Ő nagysága ma d. e. meglátogatta a főreáliskolát.

Időjárás. Az esőnek vége-hossza sem szakad. A hogy május 1-én megkezdődött; úgy tart a változó-kony idő mostanáig. Tegnap délután is hirtelen oly nagy eső zuhogott alá, hogy a közárkok egyes utcákban kiáradtak. Bolonyában és Ó-Brassóban hidakat vitt magával. Az uton mintegy félábrnyira volt a víz, sőt Ó-Brassóban — hir szerint — egyes pinczelakásokba is behatolt. — Nehogy elmondhassák majd gazdáink: „Adtál uram esőt, de nincs köszönet benne.”

Brassó város képviselő testülete f. hó 12-ikén közgyűlést tartott. Nevezetesebb tárgyak nem fordultak elő. Ugyanekkor választotta meg a képviselőt.

Trauschenfels Matild hagyatékának gondnokául Litsken József alkapitányt évi 300 frt tiszteletdíjjal.

Színház. Jókai „A fekete gyémántok” című, ha-sonnevű regényből vett 5 felvonásos drámája, hétfőn hozatott színre. A dráma alapját képező regény bizonyára ismeretes lesz a t. olvasó előtt s azért már térkimélés tekintetéből mellőzzük annak elmondását. Polgár Gyula színtársulata tőle telhetőleg igyekezett részint a darab, részint kiállításának nehézségeit megoldani. A főszerepek Veressné (Dirmák Éva), Réthy (Berend István) kezeikben voltak, kik szép tehetségek kifejtésével igyekeztek képtelen szerepeikbe némi életet lehelni. Ha dicsérve említjük még meg Szilágyi Etel (Angela), Szabó Gyulát (Saffrán Péter) és Baranyayt (Taracz) úgy a többiekéről, mint egészen harmadrendű szerepek képviselőiről hallgathatunk. Baranyayról meg kell még említenünk, hogy az égő köszénbánya belsejét ábrázoló csinos decoráció, általa festett. — Kedden Bergnek ismert életképe „A plébános szakácsnéja” került színre. Nem új darab a brassóiak előtt, ez lehetett oka, hogy a rendesnél kevesebb számú közönség nézte. A darab, ha mindjárt speciális bécsi viszonyra is céloz, de jó előadás mellett, alakjainak az életből merített, életteltjes voltuknál fogva mindég kellemes, szorakoztató hatással van. — Ennél gördülékenyebb, simább előadást is nyújtott már Polgár Gyula színtársulata. Veress, a czimszerepben nem képes a plébános alakjához szükséges bensőséget s kedélyességet kifejtetni; komoly részletei jobban sikerült Szilágyi Etelka szeretetreméltó naivitással s természetességgel játszotta Gusztikát s játékát, hol anyját felismeri, különösen meg kell dicsérnünk. Polgár Gyula háladosat szerepre akadt Stigliczen s helyenként humorral (pl. midőn urától leczkét vesz, hogyan kell szerelmet vallani s nyomban utána alkalmazása Gusztikával szemben) a közönség zajos jó kedvét felkeltő módon játszott. Sziklay epizodikus szerepét, Zipfit, a falusi tanító ellenállhatatlan komikummal adta. Az ensemble az eddiginél gyengébbnek bizonyult, a sugó pedig zavarólag erősen hallatszik. — Ma, csütörtökön, Polgár Gyula, derék színtársulata által Brassóban először hozatik színre Szigeti kitűnő „Czigány princez” című nagyszabású színműve. Ajánljuk ez előadást a nagy közönség szíves figyelmébe.

Zeneestély. A Brassóban felállítanndó magyar óvodák javára a helybeli fiatalság néhány tagja június 6-án a Nr. 1. kertjében nyári zeneestélyt rendez. Belépti jegy — tekintettel a hazaflas ügyre — személyenként 50 kr. A tárgyra még visszatérünk.

A „Kronstädter Zeitung” május 8-iki számában befejezte hat szakaszból álló cikksorozatát, melyekkel Ürmössy Lajos „Az erdélyrészi nemzetiségek” című munkájával foglalkozik. Res saxonicae rovatunknak van anyaga, de tér szűke miatt csak jövőre tekinthetünk bele azokba ez érdekes sorokba. Előre bocsátjuk azonban, hogy az orvoslás drasztikus szereit illetőleg mi sem értünk mindenben egyet Ürmössy urral.

Szeben. Nagy-Szebeni levelezőnk írja f. hó 10-iki kelettel: Ma délelőtt tartatott meg nálunk a belvárosi rom. kath. templomban az elhunyt dr. Pauler Tivadar igazságügyi miniszterért a requiem. — A főoltár előtt emelt, igen sok viaszgyertyával ellátott gyászravatal megható látványt nyújtott. — A szertartást nagy segédlettel — egyházi zene kíséret mellett — Ninger Ignác plébános, főesperes végezte. Az isteni tiszteleten — mely 10 órakor vette kezdetét — jelen voltak: a kir. törvényszék, járásbíró, kir. ügyészség, kincstári-ügyészség, pénzügyi-igazgatóság, posta-igazgatóság, erdő- és tanfelügyelőség, a tanári kar felekezet különbség nélkül, ugy szintén a megyei- és városi tisztviselők főnökeik vezetése alatt. Végre pedig: a tábori törzskar a tábornokok és nagyszámú törzstisztekkel, nemkülönben az összes itteni honvédtisztek is részt vettek az engesztelő miseáldoztatban.

A „Tribuna” sajtópöre. Kolozsvári tudósítónk sürgönyzi, hogy a „Tribuna” f. hó 11-iki sajtópöre rosszul végződött Popp Pacurár szerkesztőre nézve. Hét szavazattal öt ellenében lázításban bűnösnek mondatott ki; Slavici ellenben fölmentetett. Popp Pacurárt a törvényszék 1 évi államfogházra ítélte. Az ügyész 2 és fél évi fogházbüntetést kért. 12-én folyt a második sajtópör Slavici Juon s társa ellen. Ez alkalommal az esküdtzék Slavicit 100 frt pénzbírságra ítélte.

Törvényszéki csarnok. A brassói királyi törvényszék mint II-od foku bíróság által 1886. évi május hó 13-án tartandó nyilvános ülésben előadatik: Bajka György elleni könnyű testi sértési ügy; Kovács Károly elleni könnyű testi sértési ügy; Lukács István elleni becsületsértési ügy; Mieskes János elleni becsületsértési ügy; *Ilmu Juon és társai elleni, idegen jelvények használata miatti ügyök.*

Brassai piaci árfolyam

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1886. május hó 13-án.

Román papírpénz a 20 frankos	8.65 vétel	8.67 eladás
ezüstpénz a 20	8.60	8.67
Napoleon d'or (aranypéz)	10.—	10.01
Török lira	11.26	11.28
Orosz imperial	10.28	10.30
Arany	5.88	5.90
Orosz papírrubel	123.1/2	124.3/4

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

*) Sturda D. A. Romania, Bécs, 1874.

HIRDETMÉNYEK.

Szám 32./1886. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvénycikk 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a budapesti kir. törvényszéknek 4247./1886. sz. alatt kelt végrehajtást rendelő és a brassói kir. járásbírósnak 647./1886. szám alatti kiküldetést tartalmazó végzése folytán *König W. fia* czég javára *Haluskai András* ellen 420 frt 33 kr tőke, ennek 1885. év november hó 17. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 48 frt 60 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 763 frtra becsült ingóságok, ugymint különböző férfi-sapkák és kalapok, valamint bolti szerelvények nyilvános árverés útján el fognak adatni.

Mely árverésnek az 1092./1886. számú kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Brassóban, belváros, nagy-utcza 488. sz. a. üzlethelyiségében leendő eszközzésére 1886. évi május hó 19-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni; a netalán elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az említett törvénycikk 111. és 112. §-a alapján árverés megkezdéséig érvényesítsék.

Az előtérvezendő ingóságok vételára az 1881. LX. törv.-cikk 108. §-a szerint fizetendő.

Brassó, 1886. május hó 10-én.

Borsos Zsigmond,
kir. bír. végrehajtó.

(202) 1—1

Hirdetés.

Brassómegyében az u. n. hétfa-lusi erdők id. kezelő bizottságának kerületében egy I. oszt. erdőőri állomás 350 frt fizetés, 35 frt lakpénz, 30 frt ruhaátalány és 20 úrméter tövön kiszolgáltatandó fállat-ménynyel, betöltendő.

Kellékek: feddhetlen élet, ép, erős testalkat, jó látó és halló szervezet s az erdőőri szakvizsga sikeres letétele.

A szabályszerűen bélyegzett kérvények f. évi május hó 31-éig benyújtandók az erdőkezelő bizottságos.

Hosszúfal, 1886. május hó 7.

Szmik Gábor,
elnök főerdész.

(192) 2—2

Szám 549./1886. tllkvi.

Újabb árverési hirdetményi kivonat.

A szent-ágothai királyi járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy a szász egyetem mint végrehajtónak szent-ágothai *Breckner András és neje* Maria végrehajtást szenvedők elleni 816 frt 14 $\frac{1}{2}$ kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az erzsébetvárosi kir. törvényszék (a szent-ágothai kir. járásbíró) területén lévő és a szent-ágothai határon fekvő, a szent-ágothai 311. számú telekjegyzékben A + 3., 6—17, 19, 20, 22—41, 44, 45, 50—56, 61—63. rendszámok alatt foglalt ingatlanokra az előjárásági bizonyítványban kitett egyenkénti becsárakban az árverést 1737 frt 08 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi május hó 17-ik napján délelőtti 9 órakor Szent-Ágothán a kir. telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az egyes ingatlan becsárának 10%-át, vagy is összesen 173 frt 71 krt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törv.-cikk 42.

3573.—1886. számhoz.

Árlejtési hirdetmény.

A Nagy-Küküllő vármegye által Segesvárt a várban építendő megyeszékház és mellékepülete felépítéséhez szükségelt kömüves, kőfaragó, ács, bádgos, cse-répfedő, vasnemű, asztalos, lakatos, mázó, üveges, szobrász, festő és kályha-munkák készítésére és szállítására a következő feltételek mellett ezennel nyilvános árlejtés hirdettetik.

1) Az árlejtésben részt vehet mindazon szakértő iparos honpolgár, ki üzlete folytatására hatósági engedéllyel bír.
2) Ajánlatok az egyes munkákra külön-külön, valamint az összes munkákra is elfogadhatók.
3) Az egyes munkákra vonatkozó előírások a vállalkozók rendelkezésére

§-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szent-Ágotha, 1886. február 27.

A kir. járásbíró m. telekkönyvi hatóság.
S. Pildner Károly,
kir. járásbíró.

(207) 1—1

Szám 346./1885.

Árverési hirdetmény.

Alólírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. törvénycikk 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a segesvári kir. járásbírósnak 1561./1881. számú végzése által szász-régi *Gellner és Keltermann* terménykereskedő czég javára kisbuni báró *Szentkriszt Pál* ur ellen 150 frt. tőke, ennek 1884. évi január hó 23. napjától számítandó 6% kamatai, valamint 39 frt 90 kr árkülönbözet és eddig összesen 47 frt 09 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 600 frtra becsült egy 6-éves szürke paripa, egy 13 éves kanca, egy régi kocs és 1 pár lóhámból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3554./1885. számú kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Kis-Bunon az alperes udvarán leendő eszközzésére 1886-ik évi május hó 18-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az előtérvezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. törv.-cikk 108. §-ában megjelölt feltételek szerint lesz kifizetendő.

Segesvárt, 1886. május hó 1-én.

Graef János,
kir. bír. végrehajtó.

(193) 1—1

Van szerencsém a n. é. hölgyközönségnek jelenteni, hogy a *Csergepiacson 306. sz. alatt — Safrano A. féle házban —* fivérem **Platsko Arthur** vezetése mellett nagy bizományi raktárt tartok a legolcsóbb kalapoktól a legdrágábbakig

dus választékban; ép így kész ruhákban. Raktáron van nagy választék ruhaszövet-minta, valamint hozzá való dísz is. Ugyanitt elfogadok rendeléseket öltönyök, menyasszonyi szükségletek készítésére.

Fivérem **Platsko Arthur** hosszú évi gyakorlata s jó ízlése, valamint összeköttetésem több nagy, tekintélyes bécsi házzal azon kellemes helyzetbe hoznak, hogy a n. é. hölgyközönség minden igényeinek megfelelhetek.

Kiváló tisztelettel
Platsko Mária.

(200) 2—3

Egy bolthelyiség

kiadandó azonnal, vagy pedig szent. Mihály-naptól kezdve Ó-Brassó 662. h. sz. alatt, szemben a „Bukarest” szállodával. — Bővebb értesítés kapható ugyanott a házban.

[201] 1—2

(185) 1—3

bocsátatnak, kik kötelesek abba egységáraikat beiktatni s a végösszeget számokkal, mint betűkkel kiírni. Csak azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek a kiszolgáltatott eredeti iven nyújtattak be.

4) Távirati uton küldött ajánlatok nem vétetnek figyelemre.

5) Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve 1886. évi július hó 3-ik napjának déli 12 órájáig Nagy-Küküllőmegye alispánjánál nyújtandók be. — Később érkezett ajánlatok nem fogadtatnak el.

6) A beérkezett ajánlatok az építési bizottság jelenlétében ugyancsak folyó évi július hó 3-án délután 4 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

7) Tartozik ajánlattevő vállalkozó a vállalati általános feltételek 5 §-ában megszabott 5% bánatpénzt az ott körülírt módozatok és kikötések figyelembe vétele mellett Nagy-Küküllőmegye pénztáránál az ajánlat beadása előtt letenni s az erről szóló nyugtát ajánlatához csatolni.

8) A megye törvényhatósága fentartja magának azt a jogot, hogy ajánlattevő vállalkozók közül a jutányosság szem előtt tartása mellett azon vállalkozót bizzza meg a munkák végrehajtásával, ki a jó és helyesen készített munkák teljesítése iránt már eleve legtöbb biztosítékot nyújtani képes.

9) Tekintettel arra, hogy az építendő megyeház helyén most fennálló épületek lebontása által tetemes mennyiségű terméskő és téglanyag nyeretik, a mely anyag minőségéhez képest a megyeház építésénél felhasználható lesz, a kömüves munkákra pályázó vállalkozó köteles ajánlata végén azon összeget megnevezni, a melyet ő a régi háznak általa történendő lebontása által nyert s az építésnél felhasználható anyagokért ajánl.

Megjegyeztetik, hogy vállalkozó ebbeli ajánlatában a lebontás és a törmelék elfuvarozása, egyáltalán az építési helynek tiszta átadása bennfoglaltatik s hogy a vállalkozó által ajánlott összeg annak első kereseti kimutatásából fog fizetéképen levonatni.

10) A felsorolt munkákra vonatkozó általános és különleges vállalati föltételek és tervek Segesvárt az alispáni hivatalban, valamint Budapesten Alpár Ignác építész és műegyetemi tanársegédnél (VI., Teréz-körút 7.) betekintheők, — ugyanott fognak a jelentkező vállalkozóknak a munka kivonatokat kiszolgáltatni.

11) Vállalkozó vagy annak meghatalmazottja a munka-kivonatokat átvételénél köteles a vállalati általános és különleges föltételeket aláírni, mely aláírás által azt bizonyítja, hogy azokat ismeri s hogy ajánlatát azok figyelembe vétele mellett nyújtja be.

12) A munka a szerződés megkötése után azonnal a régi épületek lebontásával megkezdendő és ugy folytatandó, hogy a megyeház és mellékepülete 1888. augusztus 1-én rendeltetésének okvetlenül átadható legyen.

Kelt Segesvárt, 1886. évi április hó 28-án.

Szoboszlai,
Nagy-Küküllőmegye alispánja.

PAPP FERENCZ

butorgyártó

ajánlja a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe Brassóban, a Czérna- és Nagy-utcza sarkán lévő, dúsan felszerelt

butorraktárát.

Ugyanitt megrendelések mindennemű asztalos és kárpitos munkákra a legjutányosabb áron elfogadtatnak.

Diófaournirok négyszögláb 3 krért kaphatók.

Mindenféle ruha- és kalapdiszek legújabb divat szerint.

Laskai Árpád

(124) 11 20

NŐI DIVAT- ÉS KÉSZ ÖLTÖNY-RAKTÁRA

(Brassó virág-sor, 323. sz. a.)

ajánlja a t. cz. közönségnek a

tavaszi és nyári évadra

ujjonnan berendezett üzletét, ugymint: Divatszövetekben, fekete és színes cachmirok, selyemszövetek, selyem- és angol bársonyok, gyöngydiszek, vásznak, chiffonok, oxfordt, creton, szalag, csipke, virág, disztollak, kesztyűk stb. a legjutányosabb árak mellett.

Felső és ruhamegrendelések gyorsan és olcsó árak mellett készítenek.

Nagy raktár férfi- és női fehérneműekben.

Elismerési oklevél.

1873.

Bécsi világkiállítás

BEER J. unokaöcscse

butorgyári raktára

Brassó, nagy-utcza 526. sz.

ajánlja gazdagon felszerelt raktárát kizárólag jól, rendesen s gondosan dolgozott butorokban a legolcsóbb árak s biztos kezesség mellett.

Ugyanitt diófa s egyéb tönkök vásároltatnak.

(87)20—25